

Motie vreemd aan de orde van de agenda**MV.1 Laten we nog beter zorgen voor degenen die zorgen****Te behandelen in de raadsvergadering van 12 december 2024****Status: [aangekondigd / verworpen / aangenomen / stemmen staken]**

Constateernde dat:

- Gemeente Leusden en Welzijnsorganisatie Lariks zich binnen hun mogelijkheden inspannen om steun aan mantelzorgers te optimaliseren maar lokale en landelijke kaders, diensten en budgetten van overheden en zorgverzekeraars onvoldoende zijn om dit te realiseren.
- De bijstelling van de Verordening WMO tav de uitbreiding van de definitie van mantelzorg met zich meebrengt dat volledige en volwaardige inzet van mantelzorg steeds meer een absolute voorwaarde lijkt te worden om voor een voorziening in aanmerking te komen.
- De Huiskamer van Leusden een vrijwillig initiatief is van en voor inwoners om op meerdere maatschappelijke thema's van betekenis te zijn. De Huiskamer heeft goed zicht op de sociale kaart van Leusden en luistert, helpt, steunt en adviseert. Afgelopen dinsdag 3 december vond een bijeenkomst plaats specifiek over de vraag "Of Leusden mantelzorg proof is?" Daarnaast wordt door een aantal (goed ingevoerde) vrijwilligers inmiddels iedere 2e vrijdag van de maand het Mantelzorgcafé De Deelgenoten georganiseerd.
- De discussie op dinsdag 3 dec uitwees dat mantelzorgondersteuning te laat wordt ingezet, gepleit wordt voor (wettelijk verplichte) "onafhankelijke" cliëntenondersteuning, behoefte is aan persoonlijke begeleiding (van ervaringsdeskundigen). De gangmakers van de Huiskamer van Leusden bereiden een bijeenkomst van en voor mantelzorgers voor die voor de zomer plaatsvindt.
- Mantelzorgers een cruciale rol spelen in de (informele) zorg voor kwetsbare inwoners, zoals ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking en hun inzet de gemeente aantoonbaar tonnen aan euro's bespaart. De behoefte aan steun en advies aan de mantelzorger speelt zich al af vanaf het moment dat de behoefte aan steun of hulp voor de zorgvrager ontstaat (welzijn).
- Een (in Leusden nog) onbekend aantal mantelzorgers niet als zodanig bekend zijn bij instanties simpelweg omdat ze het (vooralsnog) zelf redden maar nadrukkelijk ook omdat ze de weg niet kennen, door de administratieve last afhaken of schromen (vaak schamen) om hulp te vragen. De Huiskamer van Leusden en Deelgenoten kunnen hier samen met wijkverenigingen, lokale patiëntenverenigingen en 1e lijn professionals betekenis voor hebben.
- Uit onderzoek (CBS, Mantelzorg NL, GGDrU) blijkt dat mantelzorgers steeds vaker overbelast raken door een combinatie van zorgtaken, werk, en persoonlijke omstandigheden. Globaal betekent dit voor Leusden dat er 5000 actieve mantelzorgers zijn waarvan zeker 500 zwaar overbelast.

- De vraag naar mantelzorg door de vergrijzing, veranderingen en bezuinigingen in de zorg blijft toenemen, terwijl de ondersteuning voor mantelzorgers vaak nu al ontoereikend is. Het risico bestaat dat mantelzorgers nog meer gaan uitvallen, met grote gevolgen voor de zorgvragers en de gemeente.

Overwegende dat:

- Mantelzorgers (nog) beter ondersteund kunnen worden door middel van concrete maatregelen zoals persoonlijke begeleiding in een vroege fase, uitbreiding van respijtzorg, (financiële) steun, werkgeversregelingen en minder administratieve last;
- Preventieve maatregelen tegen overbelasting van mantelzorgers op lange termijn kosten besparen en de kwaliteit van informele zorg verbeteren. Zorgverzekeraars zeggen actief in te zetten op zorg, welzijn en preventie maar zij concentreren zich steeds meer op mantelzorg bij intensieve hulpvragen, diensten (mantelzorgmakelaar en respijtzorg), en (gemaximeerde financiële) steun indien sprake is van een passend pakket aanvullende verzekering.
- Samenwerking tussen gemeente, zorg- en welzijnsorganisaties (Lariks, Stichting Eerstelijnszorg Leusden), lokaal actieve patiëntenorganisaties, zorgverzekeraars en initiatieven zoals de Huiskamer van Leusden en Deelgenoten essentieel is om mantelzorgers nog beter te ondersteunen. Het pleit voor een vroegtijdige analyse van de hulpvraag en integratie van het aanbod op het gebied van de hele keten van welzijn en zorg.
- Er meer bewustwording bij de Leusdense gemeenschap waaronder werkgevers nodig is over de waarde van mantelzorg en de uitdagingen die mantelzorgers ervaren. De gemeente kan als werkgever zelf het goede voorbeeld geven.

Verzoekt het college om:

1. Een analyse te laten maken van de effecten die mantelzorgers en zorgvragers ervaren door de toegenomen behoefte aan mantelzorg.
2. De (genoemde) mogelijkheden te onderzoeken om de steun aan mantelzorgers uit te breiden en overleg met de Leusdense werkgevers te hebben over advies en (uitbreiding van) praktische hulp die leidt tot een structureel goede werk-zorgbalans.
3. Daarbij lokaal actieve welzijn- en zorgorganisaties, maar ook nadrukkelijk de mantelzorgers zelf en organisaties zoals de Huiskamer van Leusden of de Deelgenoten te betrekken.
4. Met de (preferente) zorgverzekeraar(s) in gesprek te gaan over het (beter) afstemmen van gezamenlijke steun aan mantelzorgers en hen aan te sporen daarbij ook in te (blijven) zetten op de hele keten van welzijn (preventie) en zorg.
5. De uitkomsten van de analyse en de gevraagde uitwerking en resultante van het overleg met lokale welzijn- en zorgorganisaties (vrijwilligers en professionals), de werkgevers en zorgverzekeraars in de eerstvolgende voortgangsrapportage sociaal domein te bespreken.

En gaat over tot de orde van de dag.

GroenLinks-PvdA Marcel Sturkenboom	D66 Quirine van Mourik	
		